

Věc Kuby a věc Čechů.

(Argus.)

Chicago 23. května '98.

Jak z Vašeho článku úvodního, nadepsaného 'České věci' lze pozorovati, nezdá se vám moje porovnání osudu Čechie s osudem Kuby správným, nýbrž považujete mne za 'idealistu', který z jakési upřílišněné lásky k Čechii se dopouští křivdy oproti Kubě. Myslím však, že by se to mohlo spíše obrátiti a naopak uznávati Vás za idealisující honadšence pro věc těch ostrovanů při velmi mrazivém uzírání na osudy národa českého v jeho původních vlastech — ať to jest váš otec a Kuba jen sousem ve vlasti adoptované. nemíním se však o tom 'hádati' zevrubně, an to jest za panujících okolností poněkud nečasným a nevděčným a jestliže zde o tom podávám ještě několik řádků, děje se to abych nenechal zbytečně a nespravedlivě trpěti újmu věci českého národa, která má tak dosti na světě nepřátel.

Onen váš článek končí větou: "Šťastná Kubo se svým Gomezem Macei, Garcii a tisíci jinými — ubohá Čechie se svými Pražáky, Bráfy, Kaizly, Heroldy atd." — což jest zajisté valná porce britkého posměšku a úšklebků nad Čechii, jižto se heroism, vlastenectví a důstojnost Kubánců staví za jakýsi vzor. Dále voláte v onom článku:

"Dosažení velkých cílů žádá velkých obětí, ohromného sebezapření, nezlomné vůle, neústupnosti a energického sledování vytčené mety a cesta k této jest vědecky pokryta nesčetnými o bětínami existencí neb i životů národních mučedníků. Statistice Kubánců vykrvácelo za svobodu Kuby, anebo zašlo sehnáno v ohrady měst, jako štvaná zvěř — a u nás v Čechách! Je se tam zmohl na... Omladinu! Však budiž čest i těm pár statečným hochům, kteří našli způsob aspoň pravý, když ne geniální, jak se má dodávati řečem v parlamentě mluveným žádoucí váhy, aby jich muselo býti všimáno."

Z toho, jakož i vůbec z celku onoho vašeho článku jeze patrna roztrpčenost nad národem českým an nepodnikl dosud žádnou revoluci — a následkem rotrpčenosti té se zdáte odvracet svou přízeň od Čechie co zbytečně vyhazovanou, byste ji přenesli na nešťastnou matku Gomezů, Maceů, Garcii a všech těch tisíců jiných, kteří se pustili pro neodvislost Kuby do činné revoluce proti vládě španělské. Mně však se zdá, že tím pášete křivdu proti té ubohé trpětelce v žaláři germánském a že sama šťastná Kuba, kdyby o tom věděla, by vám za to udělila pokárání. Vlastenectví pravé a čisté nezná žádného egoismu a protož by patrioté kubští sotva mohli souhlasiti s tím duchem, jež jste vložili v onen svůj článek.

Jsem upřímným a horlivým přítelem svobody a práv k sebeurčování každého národa, nejenom českého, nýbrž vůbec každého, který si vedení samostatné svojí domácnosti národní přeje a tedy také i svobody a samostatnosti Kubánců; ano jdu v tom ohledu ještě dále a mám za to, že by se toho daru božského mělo dopřívati také ještě i jiným v Evropě, Asii, Africe, Australii a Americě, třeba nenosili našemu podobný frak 'civilizace', již nám skoro za velmi pochlebnou a která spíše činí otroky ze svobodných lidí, než svobodné lidi z otroka. Však volati lid toho kterého národa ujařmeného v opravdový revoluční boj není vždy vznešeným 'heroismem', nýbrž dle okolností to může býti též někdy lehkovážností trestuhodnou, an přítomnost jest odpovědnou budoucnosti, tak jako minulost po-

dělá karabáčům naší kritiky vlastní. S hlediska rozumu a prospěchu národa českého jsem nikdy nemohl uznávati, že by ona 'Omladina', kteréž dáváte jaksi uznání, byla bývala něčím, co by zasluhovalo odporučen. Byla to pouze politování hodná přehorlivost jinošského živlu, kterou by nikdo neměl stotožňovati s vážnou prací českého národa.

Co se týče Kuby, nebylo nikdy a není do dnes mojí vůlí zlehčovati a podceňovati touhy těch ostrovanů, by se domohli samostatnosti a svobody k vyvíjení svých vlastních sil k dosahování vzdejšího blaha, ačkoliv se obávám, že v očekávaných z toho slástech budou šeredně zklamáni. Vůbec bych byl rád viděl, kdyby tam byl dříve býval proveden jakýsi všeobecný nestranný plebiscit, než se přikročilo k osudné válce, kterýmž by se vůle celku tamního obyvatelstva byla mohla náležitě zjistit. Však lze z toho vyvozovati příčinu, anebo dokonce jakousi moji rozumovou povinnost, bych o vznešenosti, nebo všelidské důležitosti toho osvobozování Kubánců nadšeně blouznil a vynášel to nad spravedlnost a důležitost podobného osamostatňování českého národa na pevnině evropské?

Jelikož naše reprezentace vládní zákonitou cestou uznala, že zájmy zdejšího národa žádají válku oproti Španělům, tak aby se dostalo Kubě samostatnosti, jsem ovšem co občan nejenom povinen, nýbrž také ochoten přinášeti tomu každou takovou obět, jakou položití mi dle měřítka pro jiné platného připadne; ale to na žádný pád nemůže znamenati, že bych musel míti jakýsi povinný enthusiasm pro všecko, co mi ta autorita vládní určí, třeba mi to moje osobní rozpoznávání objevovalo ve světle jiném. Také vlády se někdy mýlí a dejž bůh aby tomu nebylo zde tak nyní a náš enthusiasm kubánský, aby neměl pro budoucnost Sp. Států neblahých následků!

An jest na Kubě 1,700,000 obyvatelů, v tom pak 600,000 teprve r. 1873 z otroctví vyšlých černochoů, zbývá tam jen 1,100,000 obyvatelstva nečernošského — a jest tudíž důležitou otázkou, jak se lid ten, jsa vesměs co do jazyka španělským, rozstupuje co politický základ příští kubské republiky? Mnoho-li pak jest asi v tom počtu přátel a mnoho-li nepřátel Španělů? To mně dělalo a dělá vrtochy, proto že se mi z toho jeví holá nemožnost existence jakési kubské samostatnostné republiky a neodvratnost konečné anexe k Sp. Státům, ač by to mělo pro nás jinak zlych následků. Spofádaný život kubské republiky s 1,100,000 španělského lidu a 600,000 teprve nedávno z otroctví vyšlých, také španělsky mluvících černochoů, předpokládá samostatný aparát vládní, samostatnou obranu, samostatný system školství, samostatné zastoupení v cizině — a to sice vše ve španělštině — což vyžadá příliš mnoho finančních obětí, než aby to Kubáncům záhy nepřerostlo přes hlavy a nevedlo k novým revolucím. Nezbude nám tedy později žádné jiné cesty, než jen španělský ten lid anektovati a jej podrobiti anglickému jazyku i duchu, což neptáje tak snadno ani rychle, ač nelze popřít, že by držebnost toho ostrova a dále Porto Rica, Sp. Státy byla těmto se vzhledem na položení obou tichomořských průplavů nesmírně výhodnou.

Jak z toho viděti, nejedná se tedy Kubáncům v tom boji o žádný statek duševní, národní, nebo civilizační, nýbrž o prostou politickou formu se stanovisek finančních a politicko-hospodářských. Takovouto otázkou pouze dolarovo a centovo však není věc národa českého, kde zápasí 9 milionový národ co přední stráž celé

fady jiných obroženců slovan-ských nejenom o uhájení všech svých vymožeností duševních od tisíciletí děděných, nejenom o svou vlast bezpočtukrátě hroznými potoky krve hájenou, ale vůbec o svůj národní život, který by ztrátou toho boje zhola vyhynul z podsluní. Ono není divu, že Kubáncům španělská národnost není snad tak svatou a nezbytnou, jako jest česká Čechům v Čechách, an celkem vzato nejsou skutečnými Španěly a tudíž ten svůj španělský nátěr by snad ochotně dali za hrnce anglického blahobytu; ale za to se také nemůže vznešenost a ušlechtilost boje kubánské nikdy rovnati vznešenosti a ušlechtilosti zápasu národa českého co národa samostatné staré literatury historie a osvěty!

Dle názorů vašich postrádá věc českého národa vážnosti a nároků na naši přízeň, an má na místo kubánských Gomezů, Maceů, Garcii a tisíce jiných hrdinů takových jen ubohé Pražáky, Bráfy, Kaizly, Heroldy atd., což také nemohu uznávati za oprávněné. Měli byste bráti spolu na váhu také okolnosti a předložit sobě otázky, zda-li by se onino Kubánci byli tak odhodlali k revolucím, kdyby byl předně tyranem jejich někdo silnější než Španie a za druhé, kdyby nebyli měli určitých tušení, že je Sp. Státy neopustí. A bylo by to snad spravedlivým, nebo ušlechtilým, ten ubohý český národ jen proto odsuzovati, nebo dokonce i nechávat klesnouti v hrob, an jeho nynější generace nevykazuje 'hrdinů'? Naopak to žádá tím více povzbuzování a soucitu, tak aby se hrdinové odchovali, kdežto podobná skepce jest zcela schopna i takové hned v zárodkách udušiti, kteří se snad kdes rodí.

Však pamatujte: Na štěstí je kořen věci české příliš zdravým, než aby jej mohla další nepřízeň třeba celého ostatního světa udolati. Nezdolalo-li jej germánstvo od r. 1620 do r. 1898, když skoro celý ostatní svět naň pival jako na kacíře a psanci — nezajde bohda ani bez sympatií z Ameriky; ano také doufám, že o ně nebude nikdy žebřati!

Velká farma na prodej!

Jelikož obchod s pozemkami zaujímá veškerý můj čas i kapitál, ustanovil jsem se prodati svojí farmu, 10 mil jižně od Eau Clair ležící. Farma pozůstává z následujících majetností: jedna obchodní (grocery) budova, poštovní budova, mlýn na krmivo, kovárna atd. — Vše v nejlepší pořádku a obchod dobrý. — Farma, pozůstávající ze 600 akrů, jest dobře známa co nejlepší farma na severozápadě. Půda jest nejlepší jakosti a nalezá se na majetku tomto v celku 18 budov v ceně \$8,000.00. Farma opatřena jest nejnovějšími stroji, plnokrevními koni, dobytčím hovězím i vepřovým, (Poland China) ovcemi, drůbeží, atd. — Přes deset mil drátěných ohrad jest na majetnosti té.

Budova obchodní, 20x30 st., zásobena úplným výběrem všech druhů potravin i farmářskými potřebami. Mlýn na krmivo 21x40 st. jest hnán parním strojem, má dvě složení drůčků, jest opatřen elevátorem a droličem na kukuřici atd.

Dle odhadu farmy a všeho co na ní se nalezá, páčí se souhrnná cena téže na \$25,000, však chťeje prodati rychle nabídnám majetnost tuto za \$15,000. Příjmu mírnou peněžní spíátku, zbývající částku pak ve splátkách na 10 neb 15 let, dle přání.

Kdo by se o koupi takovou zajímal, necht' mne navštíví a přehlédně si farmu tu aneb nechť píše mi o souhrnný popis téže. Adresujte:

K. ROSHOLT,
Land Commissioner,
EAU CLAIRE, WIS.

Nezapomeňte!
Nová místnost a písárna obchodní dráhy Missouri Pacific naleznete nyní na rohu 14. a Douglas ulice. 73-3k.

Španělská armáda.

Dějepláné záznamy ohromného podniku Filipa II., kterýžto své doby obral si za úkol zničiti Anglii a tak zvrátiti kolela budoucnosti velmocí, nyní zajisté nejzajímavější věsnou naukou.

Víte něco o oné "Nepřemožitelné Armádě?" Víte něco o její krutých zkušenostech a nezdarech, kdy nejen velmi citelných ztrát utrpěla odvážnými a prudkými nárazy lodí anglických, alež i nepřiznivými větry, proudy a vinobitím mořským? Víte jak armáda ta zraněna a pohmožděna ohněm, střelbou a vinobitím, přehala podél pobřeží jako mohutný mořský kolos — vzdor tomu však ještě dosti nebezpečný — a když konečně krutými bouřemi od se veru zahrána a na úskalí Skotska a Irsku ztroskotán zbytek mocné té výpravy? Víte co o následcích katastrofy té a jaký utváří vliv na poměry nynější?

Ridpath's history of the World.

pojednává v živé a nepřehlédné obraznosti o veškerých dějepisných událostech těchto. Jest to dílo, jež každý měl by si opatřiti. Námítka, že poměry vás nedovolují dílo to si opatřiti, jest nepodstatnou, však pádné a podstatné tzení jest naše, že poměry a okolnosti nynější Vám nedovolují bez díla svého se obejít! Zašlete jeden dolar dnes, stavše se tak členem Megeath'story klubu, tak pojistíte si dílo toto za cenu poloviční a na mírné splá-

8 velkých knih. 6500 stránek. Na 4000 vyobrazení!

a zašleme je každému spolučenu po zaplacení \$1.00. Pak následuje padesát měsíců splátek a sice: \$1.50 za dílo v plátné vázané; \$2.00 za pevné v ruční vázané, aneb \$2.50 za krásnou morocco vazbu.

Členové mohou se vzdáti v 10 dnech a jich poplatky jim vrátíme. Vzorky díla, vyobrazení, mapy a odporučen, jakož i veškeré vysvětlení zašleme zdarma.

MEGEATH STATIONERY CO.,
Omaha, Nebraska.

Přiložené naleznete \$1.00 ku spolučení History Club-u. Zašlete knihy na níže udanou adresu. Zavazují se zaplatiti zbývající částku v 15. měsíčních splátkách.

Jméno:
Adresa:

MEGEATH STATIONERY CO., - OMAHA.

Rukopisy Královský a Zelenohorský.

Nejstarší básnické památky české, vyšlé nákladem Pokroku Západu.

K nim připojen jest fotolitografický snímek čtyř stran původních rukopisů a provází je vysvětlivky o původu, nálezu a sporu o jich pravost a důkladná přednáška o jich kulturním významu, kterou měl dne 25. května '90 v síni Těl. Jed. Sokol v Chicagu p. J. A. Oliverius. Rukopisy zahrnují následující zpěvy hrdinské, milostné a zlomky:

Rukopis Královský:

Záboj a Slavoj (v původním znění staročeském). — Ctimír a Vlaslav. — Jaromír a Boleslav. — Beneš Heřmanov. — Jaroslav. — Liduše a Lubor. — Zbihoň. — Jelen. — Kytice. — Opuštěná. — Růže. — Želulice. — Skřivánek. — Jahody.

Rukopis Zelenohorský:

Báseň "Libušin soud" a zlomek básně "Sněm."

Cena pouze 25c. Adresujte: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Lee-Clark-Andreesen Hardware Co.

— prodávají ve velkém: —

Tlačené, vyrážené a lakované plechové náčiní. — Cínovaný plech, železný plech a kovové zboží. — Ostatní drát, hřebíky, nožičské zboží, bicykly, stělné zbraně, náboje a sportovské zboží.

1219-1223 Harney ulice, - - - - OMAHA, NEBRASKA.

South Omaha Brewing Co.

B. JETTER, majitel

.....vaří.....

výtečné pivo obyčejné, jakož i zvláštní druh "Pale Export."

Telefon v South Omaze 8.

Fred Krug's Omaha Pivovar

hotový pro vývoz pivo v lahvičkách co specialitu. Objednávky telefonem neb poštou bezodkladně se vyřizují.

Úřadovna na Jackson ulici, mezi 10. a 11. ul. - - - Tel. 109

METZŮV * PIVOVAR

vyrábí vyhlášený a po celém Metzův ležák. Objednávám věnuje se západě za nejlepší uznání zvláštní pozornost.

Omaha Brewing Ass'n Pivovar

...vyrábí v sudech i lahvičkách a po celém západě rozesejí výtečný ležák...

Předplácejte na týdně "Pokrok Západu" s "Knihovnou rickou", pouze \$3.00 na rok.